

UDK 371.3 : 82
Stručni rad
Primljeno: 3. rujna 2012.

PREDNOSTI KORELACIJSKO-INTEGRACIJSKOGA SUSTAVA U PRISTUPU KNJIŽEVNOM DJELU

Dr. sc. Irena Krumes Šimunović
Ivana Blekić, studentica

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Učiteljski fakultetu u Osijeku
dislocirani studij u Slavonskom Brodu

Sažetak: U radu se nastoji eksperimentalno istražiti može li se u mlađim razredima osnovne škole pri interpretaciji književnog djela primijeniti nastavni sustav koji odgovara suvremenim potrebama društva. Korelacijsko-integracijski nastavni sustav podrazumijeva drugačiju organizaciju nastave, a počiva na teoriji međupredmetnih veza kojoj je osnova suodnos i prožimanje sadržaja različitih nastavnih predmeta u jedinstvene cjeline, kao i povezivanje ciljeva, zadaća i aktivnosti tih nastavnih predmeta u jednu cjelinu.

Eksperiment s usporednim skupinama proveden je u dva treća razreda iste osnovne škole, a cilj je bio dokazati da je korelacijsko-integracijski sustav učinkovitiji, da učenici pokazuju veće zanimanje za književno djelo i nastavne sadržaje, aktivniji su i brže usvajaju nova znanja. Učenici su imali priliku slušati isti književni sadržaj obrađen u skladu s interpretativno-analitičkim sustavom u kontrolnoj skupini (3.a), a u eksperimentalnoj skupini (3.b) sadržaj prilagođen korelacijsko-integracijskom sustavu. Kvantitativna analiza prikupljenih podataka obje skupine, nakon održanog školskog sata, provedena pomoću ispita znanja, pokazala je da je znanje učenika na razini reprodukcije i primjene neznatno veće u eksperimentalnoj skupini, a zadovoljstvo nastavom i aktivna uloga učenika znatno veća u odnosu na učenike kontrolne skupine.

Istraživanje dokazuje da se književni sadržaji u nastavi Hrvatskoga jezika mogu jednako uspješno usvojiti ako se primijeni korelacijsko-integracijski nastavni sustav kao i to da pozitivni učinci u recepciji književnog djela i aktivnija uloga učenika pružaju velike mogućnosti dinamiziranja i raznovrsnosti nastave Hrvatskoga jezika koja osim izazova za učitelja pruža veliko zadovoljstvo za učenika.

Ključne riječi: korelacijsko-integracijski sustav, nastava književnosti, recepcija književnog djela, metodika književnog odgoja.

Uvod

Postojeći predmetni sustav na kojem se temelji organizacija odgojno-obrazovnog procesa danas ne odražava potrebu suvremenog društva za interdisciplinarnošću, povezivanjem različitih znanosti i izlaskom iz tradicionalne zatvorenosti pojedinog nastavnog predmeta. Samim time nameće se potreba za integracijom različitih sadržaja i područja znanja potrebnih učeniku kako bi holistički spoznao svijet.

I Jensen (2003) ističe da je do sada u fokusu bio sadržaj učenja, a zanemarena je činjenica kako planovi trebaju biti organizirani fleksibilno, interdisciplinirano i u vezi sa stvarnim životom, kako bi omogućili učenje. Planiranje učenja, nasuprot planiranju nastavne jedinice uključuje strategije poticanja i olakšavanja učenja kao i promjenjive stilove učenja koji pridonose aktivnoj nastavi usmjerenoj učeniku, usmjerenoj na djelovanje i integrirano učenje. Učenje se planira iz perspektive učenika, a interdisciplinarni pristup učenju najbolje odgovara učenju u stvarnom životu koje integrira i povezuje različita područja razvoja te daje novu kvalitetu učenju. Danas su poznate i projektne aktivnosti koje povezuju i kombiniraju istraživanja i proučavanja iz različitih disciplina, a ne proučavaju svaku zasebno. Interdisciplinarni pristup u kurikulumu je imperativ jer je težnja da se učenici razvijaju u mislitelje, koji o stvarima razmišljaju holistički, na zaokružen i cjelovit način. Uz integrirano učenje mogu se koristiti i srodni oblici učenja kao učenje otkrivanjem, konstruiranjem i iskustveno učenje.

Integrirano je učenje proces bliži načinu na koji ljudski mozak prirodno funkcionira pa takav pristup podržava didaktičko kretanje u smjeru koncepta nastave usmjerene na aktivnosti. Učenje i rad, mišljenje i djelovanje, škola i život, razum i osjetilnost ponovo se međusobno približavaju, a teorija i praksa doživljavaju se cjelovito (Terhart, 2001). Samo učenje je aktivan proces koji izrasta iz sučeljavanja pojedinca i njegove okoline, a temeljni oblik sučeljavanja čovjeka i svijeta je aktivnost, djelovanje (Terhart, 2001). Taj proces sučeljavanja s aktivnim svijetom uklopljen je u društvene odnose, procese i interakcije koji pridonose razvitku pojedinca, pri čemu iskustveno učenje dolazi do punog izražaja. Brown i Cockin (2002) smatraju da je integrirano učenje kroz višestruke discipline odlično jer stvara učenike s više razumijevanja i višom razinom znanja nego što je to bio slučaj s proučavanjem znanosti u dijelovima. Na taj način uloga učitelja se mijenja jer on stvara učenička iskustva i pomaže u procesu učenja predlažući pravce u kojima učenje može ići (Lucan, 1981).

Prema načelu interdisciplinarnosti i integracije znanosti napušta se tradicionalna zatvorenost pojedinog nastavnog predmeta. Integriranje tematskoga pristupa putem kurikula omogućuju međukurikulske teme. *Najčešća poveznica takva djelovanja jesu međupredmetne korelacije i sustav*

za implementiranje višestrukih inteligencija u kojem nema grupiranja prema sposobnostima učenika, već prema stilovima učenja (Jensen, 2003, 99).

Prema *Okvirnom nacionalnom kurikulumu* objavljenom 2010. preporučuje se restrukturiranje nastavnih planova i predmetnih kurikula na razini osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Nastoje se afirmirati i uvesti međupredmetne teme koje nadilaze predmetnu specijalizaciju (NOK, 2010). To će utjecati i na promjene u metodama i oblicima rada na nastavnom satu. Zato *Okvirni nacionalni kurikulum* predlaže otvorene didaktičko-metodičke sustave koji omogućuju i učenicima i učiteljima veću mogućnost ostvarivanja programskih cjelina. Prednost se daje istraživačkoj nastavi i interdisciplinarnom pristupu kako bi se razvile temeljne kompetencije učenika. Tako se predmet Hrvatski jezik djelomično transformirao u novo odgojno-obrazovno područje pod nazivom Jezično-komunikacijsko područje. Povezivanje i suodnos predmetnih sadržaja briše predmetnu ograničenost i ustroj Hrvatskoga jezika tako da do izražaja dolaze čitanje, pisanje, govorenje i slušanje kao osnovni izražajni elementi koje koriste i druge odgojno-obrazovne cjeline.

Izazovima i novim planiranjima i ustroju nastave morala bi odgovoriti i istraživanja na području Metodike hrvatskoga jezika otvaranjem novih pristupa književnom djelu.

Unutar Metodike hrvatskoga jezika postoji Metodika književnog odgoja koja do sada poznaje nekoliko sustava od kojih u nastavi književnosti danas, uz problemsko-stvaralački, još uvijek dominira interpretativno-analitički sustav, a interpretacija književnog djela ostaje temeljnim sadržajem nastavnog procesa. Korelacijsko-integracijski sustav najbolje odgovara smjernicama novog *Okvirnog nacionalnog kurikula* jer proizlazi iz teorije međupredmetnih veza (Rosandić, 2003,79).

Korelacijsko-integracijski sustav potiče unutarpredmetno i međupredmetno prožimanje i povezivanje sadržaja s ciljem integracije novoga znanja u učenikovo spoznajno, emocionalno i životno iskustvo. Težište nastave se pomiče s nastave usmjerene na sadržaje prema nastavi usmjerenoj na učenika. *Temelji se na povezivanju nastavnih područja u okviru predmeta, nastavnih predmeta u okviru odgojno-obrazovnog područja i odgojno-obrazovnih područja međusobno* (Rosandić, 2005, 206).

Unutarpredmetno i međupredmetno povezivanje nužno je potreban oblik didaktičko-metodičke pripreme za nastavu u kojoj učitelj može voditi učenika do primjerenijih, lakših i uspješnijih načina, oblika i metoda rada kao i do predviđenih nastavnih zadaća: odgojnih, obrazovnih, funkcionalnih, komunikacijskih. U Hrvatskom je jeziku korelacijsko-integracijski sustav unutar jednog nastavnog predmeta nezaobilazan u različitim načinima kombiniranja: jezik-jezično izražavanje-književnost, književnost-film-jezik, medijska kultura-književnost-jezično izražavanje i dr. (primjere navodi i Težak

1996). Isto tako je moguć suodnos/korelacija hrvatskoga jezika sa svim nastavnim predmetima ovisno o nastavnim sadržajima koji se proučavaju. Najčešće su veze s predmetima iz jezično-umjetničkog područja (likovna umjetnost, glazba, strani jezici), ali je jednako važna korelacija i s povijesti, zemljopisom ili nekom drugom prirodnom skupinom predmeta.

Za ostvarivanje uspješnog nastavnog procesa potrebno je ostvariti korelaciju-integraciju i koordinaciju, odnosno povezivanje, sjedinjavanje i usklađivanje sadržaja nastavnih predmeta (o tome pišu i Težak 1996. i Rosandić 2003).

Današnja istraživanja na području književnosti pokazuju da korelacijsko-integracijski metodički pristup u nastavi Hrvatskoga jezika produbljuje doživljaj likova i situacija i potiče učenike na razvijanje osobnog izraza prilikom iskazivanja doživljaja, ali i spoznaje književnoumjetničkog teksta (Visinko, 1994, 47). Neka istraživanja afirmiraju i nove nastavne strategije koje bi se mogle primijeniti pri pristupu književnom djelu u okviru korelacijsko-integracijskog sustava kao i afirmiranje novih načina povezivanja predmeta različitih odgojno-obrazovnih cjelina (Krumes Šimunović & Števančić Pavelić, 2010, 182).

Ante Bežen prilikom pojašnjavanja i definiranja metodičkih sustava u nastavi književnosti navodi da je položaj književnog teksta u korelacijsko-integracijskom sustavu takav da se uz književni tekst vežu odgovarajući sadržaji jezika, izražavanja i medija te drugih predmeta koji pomažu u tumačenju teksta (Bežen, 2008, 303). Bežen daje i okvirne nastavne etape u strukturi nastavne jedinice u korelacijsko-integracijskom sustavu (Bežen, 2002, 319), a Rosandić točno određuje tipove povezivanja na kojima se mogu temeljiti nastavne situacije i metodički postupci u odgojno-obrazovnom procesu (Rosandić, 1985, 241-247).

Međupredmetne teme koje afirmira *Okvirni nacionalni kurikulum* potiču povezivanje predmeta na osnovi zajedničkog korelata, uspostavljaju se veze na osnovi zajedničkih i posebnih ciljeva pojedinih nastavnih cjelina. Interpretacija književnog teksta i njegova recepcija nije jedini cilj. Zajednički korelat izlazi iz okvira interpretacije književnog teksta, a afirmiraju se nove nastavne metode i oblici rada.

Eksperimentalnim istraživanjem u razredu željelo se ukazati na prednosti korelacijsko-integracijskog sustava u pristupu književnom tekstu (ovdje pristup književnom djelu Ivane Brlić Mažuranić *Kako je Potjeh tražio istinu*) kao i koliko ovaj sustav odgovara suvremenim izazovima u odnosu na analitičko-interpretacijski sustav koji prevladava u hrvatskim školama.

Eksperimentalni dio rada

Svrha je istraživanja usporediti dva nastavna sustava u pristupu književnom djelu i odgovoriti na temeljno pitanje važno za primjenu korelacijsko-integracijskoga nastavnoga sustava pri interpretaciji bajke: postoje li razlike u znanjima i zadovoljstvu učenika koji ocjenjuju sat interpretacije bajke proveden u analitičko-interpretativnom sustavu i učenika koji ocjenjuju sat u kojem se bajka interpretirala u korelacijsko-integracijskom nastavnom sustavu?

Metodički eksperiment proveden je u eksperimentalnoj i kontrolnoj skupini trećega razreda osnovne škole. Eksperimentalnu skupinu činili su učenici 3.a, a kontrolnu učenici 3.b razreda OŠ Antun Mihanović u Slavenskom Brodu. Nastavni proces sastojao se od tri dijela:

1. Učeničeva priprema za sat interpretacije bajke *Kako je Potjeh tražio istinu* Ivana Brlić-Mažuranić.
2. Interpretacija bajke *Kako je Potjeh tražio istinu* Ivana Brlić-Mažuranić:
 - a) u korelacijsko-integracijskom odnosu s drugim predmetima (eksperimentalna skupina)
 - b) primjenom interpretativno-analitičkoga metodičkoga pristupa bajci (kontrolna skupina).
3. Provjeravanje i vrednovanje učenikova doživljaja i spoznaje interpretirane bajke.

Tijek nastavnog procesa

Tijek nastavnoga procesa u eksperimentalnoj skupini razlikuje se od tijeka u kontrolnoj skupini u drugoj dionici njegove strukture. Ostale su dionice slične, a neke identične, kao na primjer metoda oluja ideja te ispit znanja i evaluacijski listić. U eksperimentalnu skupinu uveli smo nastavne oblike i metode koje nisu realizirane u kontrolnoj skupini: rad u ciklusima, igre uloga, istraživanje, rasprava. Sadržaje koji su se pojavljivali u eksperimentalnoj skupini povezivali smo sa sadržajima drugih nastavnih predmeta: Likovna kultura, Glazbena kultura i Priroda i društvo i Sat razrednika. Središnja tema u korelacijsko-integracijskom sustavu bila je *Put do istine*. U eksperimentalnoj skupini ostvarivali smo i unutarpredmetne korelacije kao što je povezivanje književnosti i jezičnog izražavanja te jezika i medijske kulture.

EKSPERIMENTALNA SKUPINA	KONTROLNA SKUPINA
1. Učenikova priprema za sat interpretacije bajke <i>Kako je Potjeh tražio istinu</i> Ivane Brlić-Mažuranić (trajanje: u eksperimentalnoj skupini 20 minuta, u kontrolnoj skupini 7 minuta).	
Učenici u paru pišu što više riječi ili rečenica koje ih asociraju na ime Ivane Brlić-Mažuranić (oluja ideja).	
Insert metoda-na kratkom tekstu učenici istražuju što im je poznato, a što nepoznato o Ivani Brlić-Mažuranić.	Razgovar o tome koje su djelo čitali za lektiru, što je to bajka, o nepoznatim riječima iz bajke.
2. Interpretacija bajke <i>Kako je Potjeh tražio istinu</i> Ivane Brlić-Mažuranić (trajanje: u eksperimentalnoj skupini 195 minuta, u kontrolnoj skupini 80 minuta) . U eksperimentalnoj skupini interpretacija je tekla kroz različite aktivnosti, a u kontrolnoj interpretacijom po etapama: analiza sadržaja i likova, sinteza te stvaralačko izražavanje.	
<p>Rad po centrima u skupinama. <u>1. Centar: Mali jezikoslovci</u>-Zadatak učenika je na dobivenom tekstu izdvojiti nepoznate riječi, prepisati ih u svoju bilježnicu, pronaći njihovo značenje u rječniku te ga prepisati pored te riječi. <u>2. Centra: Mali autori</u>- Učenici u skupini izmjenjuju završetak bajke. Mogu izmijeniti samo VII. poglavlje na način kako bi oni htjeli da je bajka završila ili kako su očekivali, dok su čitali, da će bajka završiti. <u>3. Centar: Mali kreatori</u>-Učenici u skupini osmišljavaju podnaslove bajke. Bajka ima sedam poglavlja tako da mogu po tome osmišljavati podnaslove. <u>4. Centar: Mali novinari</u>- Zadatak učenika je osmisliti kratki intervju kojim bi intervjuirali Potjeha. Mogu postavljati pitanja iz kojih će saznati sve što ih zanima o njemu, pitanja moraju biti vezana i za bajku. Na kraju ćemo najbolji intervju izdvojiti i odigrati igru uloga.</p> <p>Skupno su pronalazili u tekstu osobine likova te ih zapisivali u svoje bilješke te ih usmeno iznosili pred svima.</p> <p>Istoga dana učenici su započeli s oslikavanjem redoslijeda događaja bajke te na kraju sve radove uvezujemo u razrednu slikovnicu.</p> <p>Jedna od vezanih aktivnosti bila je odlazak u kazalište na predstavu <i>Kako je Potjeh tražio istinu</i>. Nakon povratka u</p>	<p><u>Analiza sadržaja i likova</u> vođena razgovorom. Učiteljica postavlja pitanja, a učenici odgovaraju. Osobine likova smo obrađivali metodom rada na tekstu. Učenici su osobine likova i različite situacije pronalazili u tekstu te ih čitali. <u>Sinteza</u>- razgovor o vremenu i mjestu radnje, te o poruci pročitane bajke. <u>Stvaralački rad (u skupini)</u>-Zadatak jedne skupine učenika je promijeniti završetak bajke.</p> <p>Zadatak druge skupine učenika je odrediti podnaslove bajke.</p> <p>Zadatak treće skupine učenika je napisati samostalno dojmove o pročitanoj bajci.</p>

učionicu, učenici su pisali svoje dojmove o odgledanoj predstavi, što im se svidjelo, kakva je bila scena, kostimi, glazba te su predstavu usporedili s pročitanim djelom.	
3. Provjeravanje i vrednovanje učenikova doživljaja i spoznaje interpretirane bajke (trajanje: 15 minuta u obje skupine).	
Pismeno ispitivanje učenika: anketni tip ispitivanja koji se temelji na kombinaciji zatvorenih i otvorenih pitanja te zadataka objektivnoga tipa.	

Tablica 1. Komparativni prikaz struktura nastavnoga procesa u eksperimentalnoj i kontrolnoj skupini trećega razreda.

Osim pripreme za sat, na stavove učenika o nekom satu utječe i senzibilitet učitelja, stavovi, način predavanja i primjena različitih nastavnih strategija i metoda. Sve to izravno utječe na ocjenu kojom će učenici ocijeniti sat i način na koji će pristupiti satu.

Ciljevi i hipoteze

Cilj je istraživanja otkriti postoje li razlike u znanjima i stavovima učenika koji su interpretirali bajku *Kako je Potjeh tražio istinu* primjenom korelacijsko-integracijskoga nastavnoga sustava i učenika kojima je ista bajka predstavljena primjenom analitičko-interpretacijskoga nastavnoga sustava.

Na početku istraživanja izdvojeno je nekoliko hipoteza:

- Učenici koji su nastavnu jedinicu usvajali u analitičko-interpretacijskom nastavnom sustavu bit će nezadovoljniji nastavnim satom nego učenici s kojima je ta ista nastavna jedinica usvojena primjenom korelacijsko-integracijskoga sustava.
- Učenici s kojima je nastavna jedinica provedena u analitičko-interpretacijskom nastavnom sustavu bit će manje aktivni i manje zainteresirani za nastavni sat nego učenici s kojima je ta ista nastavna jedinica obrađena primjenom toga sustava.
- Uzevši u obzir prvu i drugu pretpostavku, učenici s kojima je nastavna jedinica provedena u tradicionalnom analitičko-interpretacijskom sustavu, pokazat će u završnoj anketi manje znanja nego učenici s kojima je ista nastavna jedinica provedena primjenom korelacijsko-integracijskog pristupa.

Metode i postupci

U eksperimentu je sudjelovalo 35 učenika trećih razreda Osnovne škole „Antun Mihanović“ u Slavanskom Brodu, od toga je 16 učenika 3.b koje u istraživanju čine kontrolnu skupinu (učiteljica Snježana Sedlo) i 19 učenika 3.a koji čine eksperimentalnu skupinu (učiteljica Marina Sudarević). Nastavne jedinice u obje skupine bile su identične, obrada lektirnoga djela *Kako je Potjeh tražio istinu*. Kako bi rezultati bili što točniji, nastavni sat u eksperimentalnoj skupini održan je 18. travnja 2011., a u kontrolnoj skupini 9. svibnja 2011.

Prije održanoga sata provedeno je inicijalno istraživanje u kojemu se nastojalo ustanoviti kakav je stav učenika i mogu li učenici procijeniti stupanj svojega zadovoljstva na satima lektire. Ponuđeno im je zaokruživanje određene ocjene na Likertovoj skali (1-5). Ustanovili smo da je prosječna ocjena učenika kojom procjenjuju svoje zadovoljstvo na dosadašnjim satima lektire u 3.a razredu 3,7, a u 3.b razredu 3,6. Ukupno zadovoljstvo učenika u oba razreda je približno jednako, a ukupna prosječna ocjena upućuje da su učenici zadovoljni načinom provedbe lektire, ali da postoje i brojne mogućnosti kojima bi se to zadovoljstvo povećalo.

U inicijalnom istraživanju nastojalo se doznati na koji način učenici doživljavaju dosadašnji način rada učiteljice i jesu li sati lektire jednolični ili kreativni.

Zato smo pitali učenike jesu li svi sati lektire jednaki ili učiteljica mijenja način rada. Učenici 3.a razreda odgovorili su da učiteljica na isti način obrađuje lektiru na satu (42%), a učenici 3.b da učiteljica uglavnom promijeni način obrade lektire (68,8%). U trećem pitanju nastojalo se saznati što bi učenici najviše željeli raditi na satu lektire kao i saznati metode koje učenici prepoznaju i koje ih privlače u odnosu na njihovu dob. Učenici 3.a razreda naveli su da bi djelo željeli upoznati kroz igru, u skupini, glumiti likove iz djela, zajednički pisati lektiru, crtati i izraditi razrednu slikovnicu te izrađivati plakate o djelu. Učenici 3.b razreda bi željeli gledati film o djelu, čitati tko je što napisao, učiti kroz igru, glumiti likove iz djela, zajednički sastavljati razrednu lektiru. Nastojali smo u inicijalnom istraživanju doznati koji oblici i metode rada prevladavaju na satima lektire u ispitivanim razredima. Učenike smo pitali kako s učiteljicom najčešće uče i prolaze lektiru. Učenici 3.a najčešće s učiteljicom razgovaraju (53%) i pišu testove (47%), a učenici 3. b također najčešće razgovaraju o djelu (88%) i rješavaju zadatke u skupini (12%). Odgovori upućuju da na satima lektire prevladavaju metode karakteristične za analitičko-interpretativni sustav u nastavi Hrvatskoga jezika. U posljednjem pitanju inicijalnoga istraživanja željela se saznati prosječna ocjena iz područja književnosti, odnosno lektire. Prosječna ocjena učenika 3.a razreda je 4,6, a 3.b razreda 4,75. Neznatna razlika u uspjehu između učenika

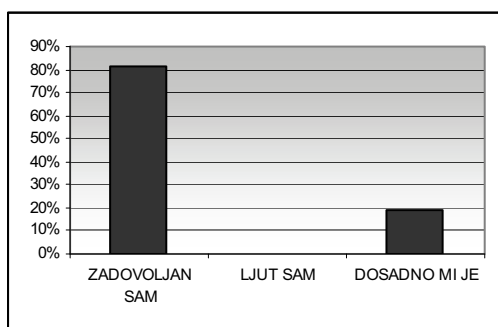
dva razreda neće bitno utjecati na istraživanje jer se radi o dva razreda vrlo slična u strukturi učenika i uspjehu.

Nakon održanoga sata svi učenici su ispunjavali evaluacijske listiće i ispit znanja vezan uz obrađenu bajku. Pitanja u evaluacijskome listiću i u ispitu znanja prilagođena su učenicima trećega razreda osnovne škole. Prvo pitanje evaluacijskoga listića odnosilo se na učenikovo raspoloženje tijekom sata. Druga tri pitanja bila su otvorenoga tipa, a od učenika se tražilo da napišu što im se najviše sviđjelo, što im se nije sviđjelo te što bi promijenili. Posljednje pitanje ispitivalo je stavove učenika u kojem su bili ponuđeni odgovori *da*, *mislim da bi* i *ne*, *ne mislim*, a glasilo je : *Misliš li da bi se o bajkama trebalo učiti na ovakav način kao mi danas?*

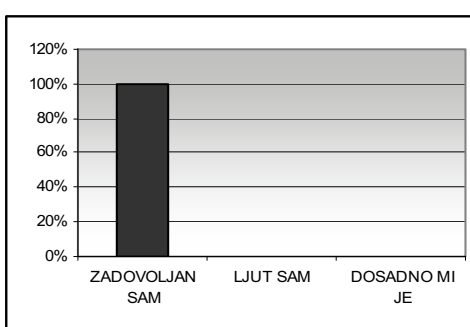
Ispit znanja sastojao se od sedam pitanja. U prvim trima pitanjima višestrukoga izbora učenik je odabirao jedan točan odgovor. Četvrto pitanje bilo je otvorenoga tipa u kojem se od učenika tražilo da upiše vrijeme radnje bajke. Peto se pitanje odnosilo na redoslijed događaja bajke. Učenicima je bilo ponuđeno sedam podnaslova koje su morali složiti točnim redoslijedom. Šesto je pitanje bilo vezano uz likove u kojem je glavne likove trebalo obojiti crvenom bojom, a sporedne plavom. Sedmo se pitanje odnosilo na poruku bajke koju su učenici samostalno pisali.

Rezultati i rasprava

Drugi dio eksperimentalnog istraživanja činile su kontrolna i eksperimentalna skupina. Raspoloženje učenika tijekom provedenoga sata provjereno je evaluacijskim listićem na kraju svakoga nastavnoga sata.

Graf 1. Učenička raspoloženja (kontrolna skupina)

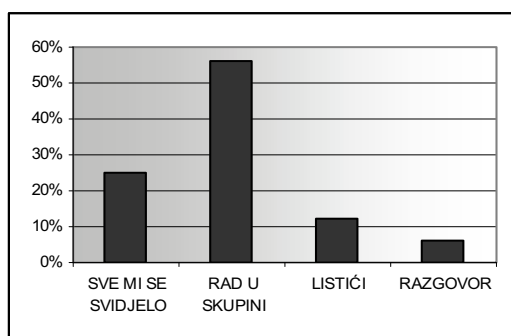

Graf 2. Učenička raspoloženja (eksperimentalna skupina)

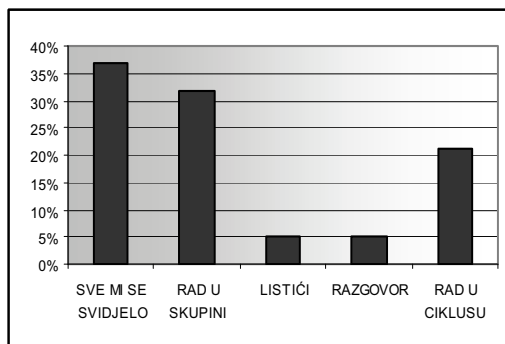
Razlike u rezultatima dobivenim u kontrolnoj i eksperimentalnoj skupini bile su očekivane već na samom početku istraživanja, iako se očekivalo da će kontrolna skupina skupiti veći postotak negativnih odgovora. Ako usporedimo

postotak zadovoljnih učenika u inicijalnoj anketi s izlaznom anketom vidimo da je on znatno veći nakon provedenih sati. Iz grafikona se može vidjeti da su svi učenici eksperimentalne skupine zadovoljni nakon provedenoga sata lektire, dok se 19% učenika kontrolne skupine dosađivalo.

Drugo pitanje evaluacijskoga listića glasilo je: *Što ti se najviše sviđjelo tijekom sata?* Zadatak učenika bio je samostalno pisanje onoga što im se najviše sviđjelo tijekom sata obrade lektirnoga djela *Kako je Potjeh tražio istinu*.

Graf 3. Što ti se najviše sviđjelo?
(kontrolna skupina)

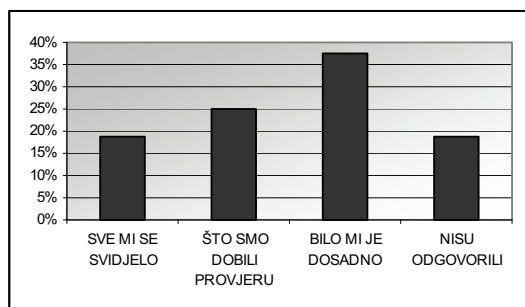

Graf 4. Što ti se najviše sviđjelo?
(eksperimentalna)

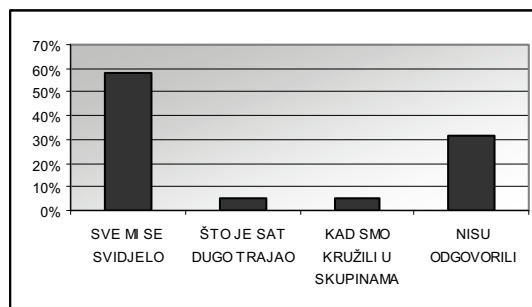
Učenicima kontrolne skupine najviše se sviđio rad u skupinama (56%) i rješavanje nastavnih listića (12,5%), a 25% odgovorilo je kako im se sve sviđjelo. Najviše im se sviđio rad u skupini jer je to bila aktivnost koja je unijela promjene u standardnome pristupu u svakodnevnoj nastavi.

U eksperimentalnoj skupini odgovori su bili raspršeniji. Gotovo 37% učenika odgovorilo je kako im se sve sviđjelo, nešto manje učenika (31,58%) odgovorilo je kako im se najviše sviđio rad u skupini, a 21% učenika odgovorilo je kako im se sviđio rad u ciklusima u kojima su rješavali različite zadatke. 5,26% učenika odgovorilo je kako im se sviđio i rad na nastavnim listićima. Diferencijacija odgovora upućuje na to da su učenici u eksperimentalnoj skupini uočili raznolikost aktivnosti i da su se te aktivnosti sviđjele u različitim omjerima različitim učenicima. Iz toga možemo zaključiti da nastava koja nudi različitost metoda i oblika rada odgovara i različitom senzibilitetu učenika u razredu i njihovim stilovima učenja.

Treće pitanje evaluacijskoga listića glasilo je: *Što ti se nije sviđjelo?* Kao i u prethodnome pitanju, učenici su trebali sami napisati aktivnost koja im se nije sviđjela tijekom sata.

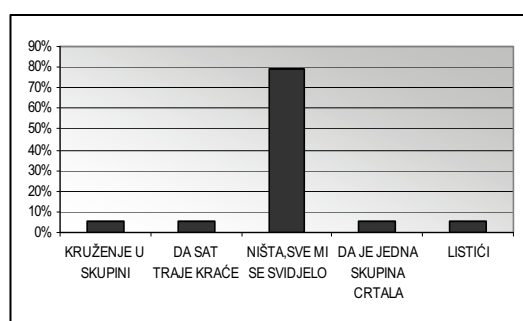

Graf 5. Što ti se nije svidjelo?
(kontrolna skupina)

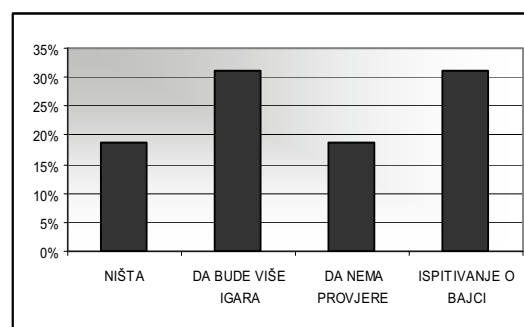

Graf 6. Što ti se nije svidjelo?
(eksperimentalna)

Na pitanje što im se nije svidjelo, 18,8% učenika iz kontrolne skupine odgovorilo je da im se sve svidjelo. Najviše učenika (37,5%) odgovorilo je da im je bilo dosadno jer su odgovarali isključivo samo na pitanja. 25% učenika odgovorilo je da im se svidjelo kada su dobili listić za provjeru znanja, dok 18,8% učenika nije ništa odgovorilo iz razloga što su u prethodnom pitanju odgovorili da im se sve svidjelo. U eksperimentalnoj skupini 58% učenika odgovorilo je kako im se sve svidjelo na satu, a 31,6% učenika na ovo pitanje nije odgovorilo što možemo smatrati pozitivnim odgovorom i pribrojiti ih onima koji su odgovorili da im se sve svidjelo. Ukupan postotak učenika u eksperimentalnoj skupini kojima se sve svidjelo je 89,6%. Ostalim se učenicima (5,3%) nije svidjelo što je sat dugo trajao, a spominju i rad u ciklusima. Uočavamo veliku razliku u zadovoljstvu učenika eksperimentalne skupine koji su u većini zadovoljni svim aktivnostima ponuđenima na satu.

Graf 7. Što bi promijenio/la?
(kontrolna skupina)

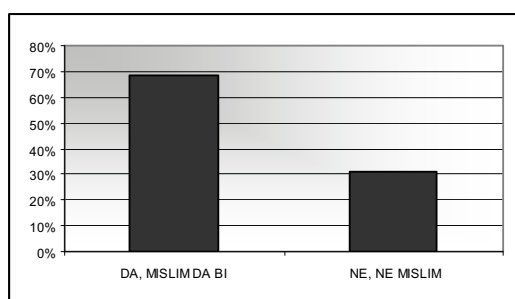
Graf 8. Što bi promijenio/la?
(eksperimentalna)

Na četvrto pitanje *Što bi promijenio/la?*, najviše učenika kontrolne skupine, njih 79%, odgovorilo je kako ne bi ništa mijenjali jer im se sve svidjelo. Dok je po 5% učenika dalo prijedloge za promjenu, na primjer da je *jedna skupina crtala redosljed događaja, kruženje u skupini, da sat traje kraće te da imaju više listića*. U eksperimentalnoj skupini samo 18,8% učenika ne bi ništa mijenjalo na satu, dok 31,3% učenika predlaže više igara i isto toliko učenika želi razgovarati o bajci. 18,8% učenika eksperimentalne skupine

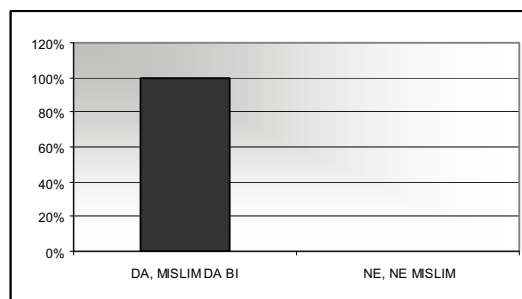
izbacilo bi provjeru znanja. Zanimljivo je da su odgovori i prijedlozi učenika u ekperimentalnoj skupini mnogo konkretniji, raznolikiji i s izraženim stavovima što možemo djelomično pripisati i promjenama koje smo uveli u nastavu.

Iz ovih odgovora može se vidjeti da su učenici, potaknuti novim metodama rada, shvatili što se može promijeniti na satu tako da su počeli kritički promišljati i predlagati nove metode. Novim načinom rada potaknute su njihove kreativne zamisli i interes za rad.

Peto pitanje evaluacijskoga listića glasilo je: *Misliš li da bi se o bajkama trebalo učiti na ovakav način kao mi danas?*

Graf 9. Odgovori kontrolne skupine na peto pitanje

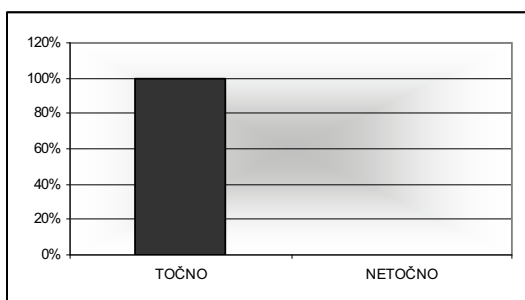

Graf 10. Odgovori eksperimentalne skupine na peto pitanje

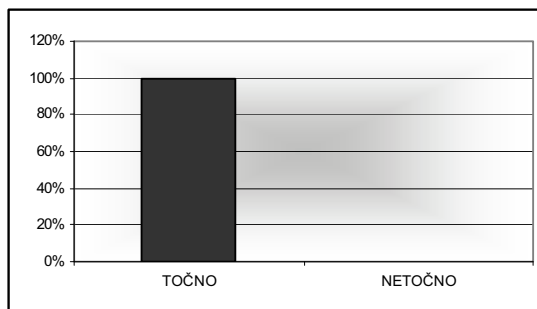
Na peto pitanje 68,8% učenika iz kontrolne skupine misli da bi se trebalo na takav način interpretirati bajke, odnosno u analitičko-interpretacijskom nastavnom sustavu, dok 31,3% iz iste skupine učenika misli da se ne bi trebalo. Odgovori kontrolne skupine upućuju na to da su učenici naviknuti na jedan sustav i nisu spremni na promjene u trećem razredu ili im je sustav na koji su navikli bolji. Učenici eksperimentalne skupine su jednoglasno odgovorili da misle da bi se bajka trebala interpretirati u korelacijsko-integracijskom nastavnom sustavu.

Razvidno je kako su učenici iz eksperimentalne skupine zadovoljniji satom Hrvatskoga jezika, nego učenici iz kontrolne skupine. Razlike u rezultatima dobivenim u jednoj i drugoj skupini nisu izrazito velike, samo u jednom pitanju. Više zadovoljstva može se uočiti u eksperimentalnoj skupini, stoga se može reći kako način interpretacije bajke ima odlučujuću ulogu pri utjecaju na učeničke stavove.

U završnom dijelu provedenoga sata u ekperimentalnoj i kontrolnoj skupini, osim evaluacijskih listića učenici su rješavali i ispit znanja. U nastavku slijedi analiza odgovora na pitanja kontrolne i eksperimentalne skupine u ispitu znanja.

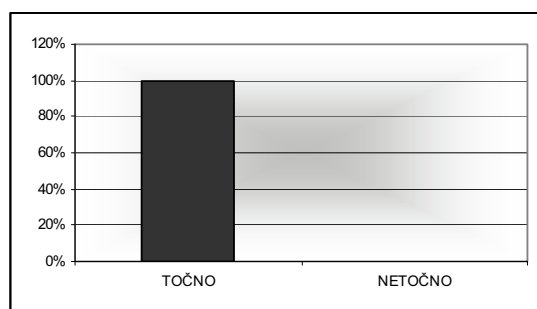

Graf 11. Odgovor na 1. ispitno pitanje (kontrolna)

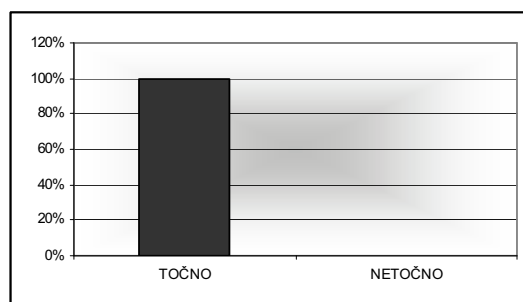

Graf 12. Odgovor na 1. ispitno pitanje (eksperimentalna)

Na prvo pitanje *Kojoj književnoj vrsti pripada djelo Kako je Potjeh tražio istinu?* svi su učenici i jedne i druge skupine odgovorili točno. Ovakvi su rezultati u ovom pitanju bili i očekivani jer očekujemo da učenici trećega razreda poznaju bajku kao književnu vrstu i prije trećega razreda.

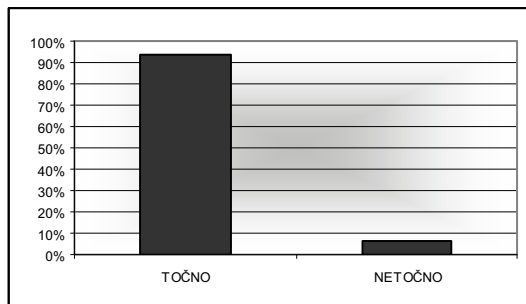

Graf 13. Odgovor na 2. pitanje (kontrolna skupina)

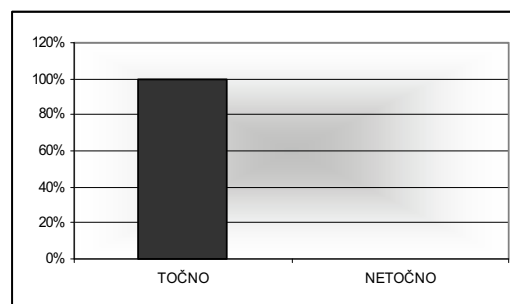

Graf 14. Odgovor na 2. pitanje (eksperimentalna skupina)

Iz grafova 13. i 14. se vidi da su svi učenici točno odgovorili i na drugo pitanje koje je glasilo: *Gdje se odvija radnja bajke Kako je Potjeh tražio istinu?* U ovom pitanju odgovori su bili ponuđeni i vrlo transparentni. Ponuđeni su odgovori vezani za mjesto radnje : *odvija li se radnja u šumi, na livadi i u zdencu.* Tijekom interpretacije obje skupine znale su dobro da se radnja bajke odvija u šumi jer je to više puta na satu bilo istaknuto.

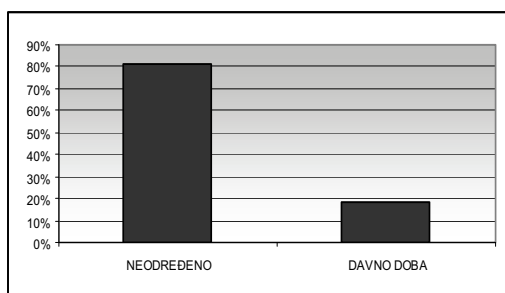

Graf 15. Tema bajke (kontrolna skupina)

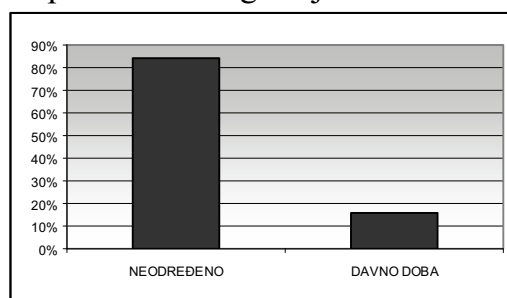

Graf 16. Tema bajke (eksperimentalna skupina)

93,75% učenika iz kontrolne skupine odgovorilo je točno na pitanje *Odredi temu bajke*, a ostalih 6,25% učenika odgovorilo je netočno. Svi učenici iz eksperimentalne skupine odgovorili su točno na to isto pitanje. Tijekom razgovora s učenicima moglo se zaključiti da dobro uočavaju temu djela, tako da ni jedna skupina nije imala poteškoća u rješavanju tog pitanja. Rezultati upućuju da su učenici eksperimentalne skupine znatno sigurniji u svom radu.

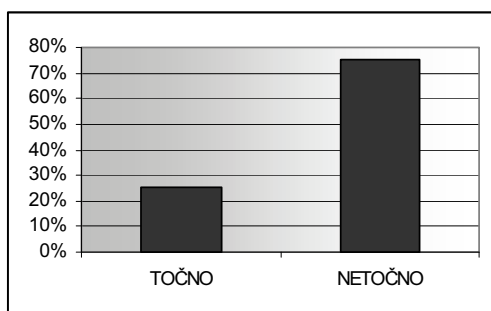

Graf 17. Vrijeme radnje (kontrolna skupina)

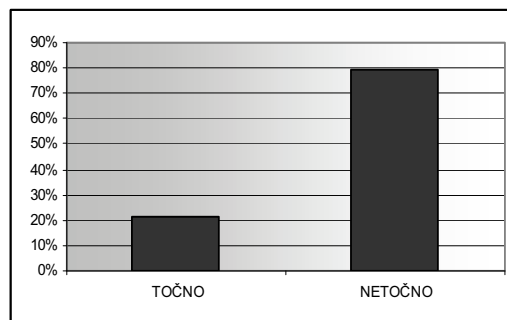

Graf 18. Vrijeme radnje (eksperimentalna skupina)

81,2% učenika iz kontrolne skupine odgovorilo je da je vrijeme neodređeno, dok je njih 18,8% učenika odgovorilo da je vrijeme radnje davno doba. Na početku bajke spominje se davno doba pa su se tih 18,8% učenika najvjerojatnije vodili tim podatkom, a ne onime o čemu je na nastavi bilo riječi gdje je istaknuto da je radnja svih bajki uglavnom neodređena. Rezultati eksperimentalne skupine nešto su drugačiji, njih 84,2% odgovorilo je da je vrijeme neodređeno, a 15,8% da je vrijeme radnje davno doba.

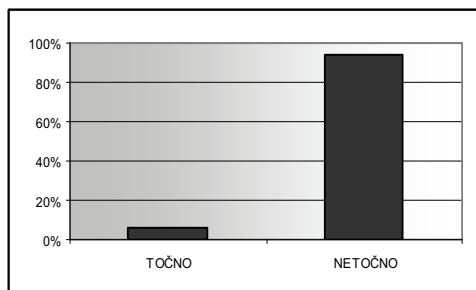
Graf 19. Redosljed događaja (kontrolna skupina)

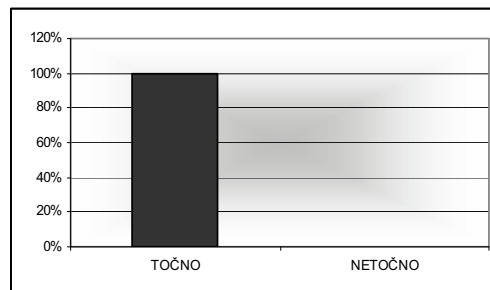
Graf 20. Redosljed događaja (eksperimentalna skupina)

Zadatak učenika u petom pitanju bio je zadane podnaslove nanizati redosljedom kako su se događali u bajci. 25% učenika iz kontrolne skupine je točno nanizalo redosljed događaja u bajci, dok je ostalih 75% to učinilo netočno. 21% učenika iz eksperimentalne skupine nanizalo je točno redosljed događaja u bajci, a ostalih 79% učinilo je to netočno. Četiri učenika iz kontrolne skupine i četiri iz eksperimentalne su odgovorili točno na peto pitanje. Očekivalo se da će učenici iz eksperimentalne skupine puno bolje

riješiti ovo pitanje jer su tijekom nastave posebno razgovarali o ovoj temi predstavljenoj s posebnom aktivnošću.

Graf 21. Glavni i sporedni likovi
(kontrolna skupina)

Graf 22. Glavni i sporedni likovi
(eksperimentalna)

Učenicima su bili ponuđeni svi likovi iz bajke, a njihov zadatak bio je glavni lik obojiti crveno, a sporedne likove plavo. 93,8% učenika kontrolne skupine netočno je obojilo glavne i sporedne likove, njih samo 6,2% obojilo je točno. Nasuprot tomu, svi učenici iz eksperimentalne skupine točno su obojili sporedne i glavne likove. Učenici obje skupine su se s likovima iz djela upoznali putem razgovora i više puta je naglašeno da je samo jedan glavni lik, a to je Potjeh. S obzirom da su učenici u eksperimentalnoj skupini potpuno točno riješili ovaj zadatak tumačimo da su bili potaknuti načinom i metodama rada koje su bile provedene na satu u korelacijsko-integracijskom sustavu.

Na pitanje *Što bajka poručuje*, 75% učenika iz kontrolne skupine odgovorilo je da trebamo slušati svoje iskreno i dobro srce kako bismo došli do istine, a 25% učenika da trebamo govoriti istinu. U eksperimentalnoj skupini prevladava veći postotak odgovora da trebamo govoriti istinu, a manje da trebamo slušati svoje iskreno i dobro srce kako bismo došli do istine. Ne može se reći da bilo koja od poruka nije istinita, svaki je učenik bajku shvatio na svoj osoban način kako navodi i Bettelheim (2000, 15): *Kao i sa svakom velikom umjetnošću, najdublje značenje bajke bit će različito za svaku osobu i različito za istu osobu u trenucima njezina života. Dijete će iz iste bajke izvlačiti različita značenja, ovisno o svojim trenutačnim zanimanjima i potrebama.*

Učenici iz eksperimentalne skupine bili su motivirani za drugačiji način rada što se vidi iz prva tri pitanja u evaluacijskome listiću koja pokazuju njihovo zadovoljstvo satom Hrvatskoga jezika, također su pokazali veće znanje od kontrolne skupine. Učenici iz kontrolne skupine su također bili zainteresirani za sadržaj nastavnoga sata, ali ne i za način na koji im je on prenesen. Stoga je njihovo znanje niže od znanja učenika eksperimentalne skupine.

Pitanje	KONTROLNA SKUPINA		EKSPERIMENTALNA SKUPINA		RAZLIKA KONTROLNA-EKSPERIMENTALNA	
	T	N	T	N	T	N
1.	100%	0	100%	0	0	0
2.	100%	0	100%	0	0	0
3.	93,75%	6,25%	100%	0	93,75%<100% %-6,25	6,25>0
4.	81,2%	18,8%	84,2%	15,8%	81,2%<84,2% %-3	18,8 >15,8
5.	25%	75%	21%	79%	25%>21%+ 4	75<79-4
6.	6,2%	93,8%	100%	0	6,2%<100% -93,8	93,8>0
UKUPNO:	67,7 %	32,31 %	84,2 %	15,8%	K - E: 16,51%	K - E: 17,34 %

Tablica 1. Prikaz točnih i netočnih odgovora kontrolne i eksperimentalne skupine

Učenici u kontrolnoj skupini riješili su ispit znanja s prosječno 67,7 % točnih odgovora, dok su učenici eksperimentalne skupine riješili ispit s prosjekom 84,2% .

Usporedivši točnost odgovora na pitanja učenici eksperimentalne skupine bili su uspješniji u ispitu znanja za 16,51% od kontrolne skupine, a netočnih odgovora je bilo za 17,34% više u kontrolnoj skupini.

Eksperimentalni dio istraživanja potvrdio je tri pretpostavke.

Prva pretpostavka o tome kako će učenici koji su nastavnu jedinicu slušali u analitičko-interpretacijskom sustavu biti nezadovoljniji nastavnim satom, je potvrđena. To se vidi kroz prva tri pitanja evaluacijskoga listića, iako je očekivano puno manje zadovoljstvo takvim načinom učenja. Učenici su svojim odgovorima pokazali da nemaštoviti sat ne potiče promišljanje učenika, a samim time i njihova znanja i iskustva.

Druga pretpostavka, kako će učenici iz kontrolne skupine biti manje aktivni na satu i nezainteresirani za sadržaj, također je potvrđena. Nakon održana oba sata, možemo reći kako su učenici u kontrolnoj skupini bili manje aktivni u odnosu na eksperimentalnu skupinu. Posljedica je toga što je eksperimentalna skupina imala mnogo više različitih aktivnosti tijekom interpretacije bajke kojima su obuhvaćeni i ostali nastavni predmeti, dok se kontrolna skupina temeljila uglavnom na razgovoru, odnosno postavljanju pitanja i odgovaranju na njih. Tijekom sata moglo se zaključiti kako učenike kontrolne skupine takav način umara, a koncentracija im se smanjuje.

Što se tiče znanja učenika, ovo istraživanje je pokazalo razlike u znanju učenika kontrolne i eksperimentalne skupine. U nekim pitanjima su bili podjednaki, u jednome je bila bolja kontrolna skupina, dok je u većini pitanja bila nešto bolja eksperimentalna skupina. Zbog toga se može reći da je i treća

pretpostavka potvrđena jer je kontrolna skupina pokazala nešto manje znanje u završnom ispitu znanja.

Eksperiment proveden s učenicima potvrdio je kako korelacijsko-integracijski sustav ima značajnu ulogu u nastavi, da učenici odlično reagiraju na oblike, metode i način rada i usvajaju znanja sa zanimanjem. Korelacijsko-integracijski nastavni sustav odgovara učenicima i može mu se dati prednost u nastavi jer učenike motivira za sadržaje učenja i izmjenom aktivnosti olakšava zapamćivanje novih informacija.

Zaključak

Evaluacijski listići su pokazali kako su učenici eksperimentalne skupine zadovoljniji satom Hrvatskoga jezika, nego učenici kontrolne skupine. Razlike u rezultatima dobivenim u jednoj i drugoj skupini nisu izrazito velike, iako se veće zadovoljstvo satom može vidjeti u eksperimentalnoj skupini, stoga se može reći kako način interpretacije bajke ima odlučujuću ulogu pri utjecaju na učenička znanja kao i zadovoljstvo i odnos prema nastavi.

Ispitom znanja potvrđeno je da je eksperimentalna skupina na većinu pitanja točnije odgovorila što znači da korelacijsko-integracijski nastavni sustav omogućuje kvalitetno usvajanje nastavne teme kao i to da učenici nisu samo aktivniji, već da i brže usvajaju nove informacije.

Korelacijsko-integracijski nastavni sustav pruža velike mogućnosti u interpretaciji teksta, ali i pri obradi drugih nastavnih tema. Ovaj tip nastave traži učitelja/učiteljicu koji posjeduju sposobnost prilagodbe i suradnički odnos s učenicima, a i drugim učiteljima. Učenici s kojima se nastava provodi prema korelacijsko-integracijskom sustavu postaju samostalni u donošenju odluka, zadovoljavaju potrebe za kreativnošću, surađuju, slobodno se izražavaju. Na taj način su pripremljeniji za suočavanje s različitim životnim situacijama što i jest osnova odgoja i obrazovanja.

Literatura:

1. Bežen, A. (2008). *Metodika, znanost o poučavanju nastavnog predmeta*. Zagreb: Profil.
2. Bettelheim, B. (2000). *Smisao i značenje bajki*. Zagreb: Roditeljska biblioteka 4.
3. Bransford, J. D., Brown, A. L. & Cockin, R. R. (2002). *How People Learn: Brain, Mind, Experience and School*. Washington, D. C.: National Academy Press.
4. Čudina-Obradović, M. (2008). *Integrirano poučavanje*. Zagreb: Pučko otvoreno učilište Korak po korak.
5. Diklić, Z. (1986). *Primjena korelacijsko-integracijskoga sustava u nastavi hrvatskoga ili srpskoga jezika*. In A. Bežen (Eds), *Zbornik radova Metodika u*

- sustavu znanosti i obrazovanja . Zagreb : Institut za pedagoška istraživanja
Filozofskog fakulteta Sveučilišta : Školske novine.
6. Jensen, E. (2003). *Super-nastava*. Zagreb: Educa.
 7. Kajić, R. (1991). *Povezivanje umjetnosti u nastavi*. Zagreb: Školske novine.
 8. Krumes Šimunović, I. & Števančić Pavelić, M. (2010). U potrazi za Ivaninim blagom-međupredmetna korelacija u radioničkom obliku rada. In J. Martinčić & D. Hackenberger (Eds), In *Zbornik radova sa Znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem Međunarodna kolonija mladih Ernestinovo 2003.-2008.* (pp.175-191). Zagreb-Osijek: HAZU Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku.
 9. Lučić-Mumlek, K. (2002). *Lektira u razrednoj nastavi*. Zagreb: Školska knjiga.
 10. Lučić, K. (2005). Prožimanje riječi, slike i glazbe u metodici književnosti u razrednoj nastavi. Zagreb: Školska knjiga.
 11. Lucan, T. A. (1981). Social Studies as an integrated subject. In H. D. Mehlinger (Ed), *UNESCO Handbook for the Teaching of Social Studies*, Paris: UNESCO.
 12. Mattes, W. (2007). *Nastavne metode*. Zagreb: Ljevak.
 13. Fuchs, R., Vican, D. & Milanović Litre, I., Eds. (2010). *Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje*. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.
 14. Nemeth-Jajić, J. (2008). Komunikacijsko-stvaralački i integracijsko-korelacijski pristup Gardaševim djelima u čitankama. In A. Pintarić (Ed), *Zbornik radova, Život i djelo(vanje) Ante Gardaša : zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa Zlatni danci 9*, (pp.149-168). Osijek: FF Osijek, FF u Pečuhu, Matica hrvatska Osijek.
 15. Pintarić, A. (1999). *Umjetničke bajke-teorija, pregled i interpretacije*. Osijek: Matica hrvatska Osijek.
 16. Rosandić, D. (2000). Od curriculumu do metodičkih sustava u nastavi književnosti: Teorija korelacije i integracije. *Metodika*, 1(1/2000), 91-102.
 17. Rosandić, D. (2003). *Kurikulski metodički obzori. Prinosi metodici hrvatskoga jezika i književnosti*. Zagreb: Školske novine.
 18. Rosandić, D. (2005). *Metodika književnog odgoja*. Zagreb: Školska knjiga.
 19. Terhart, E. (2001). *Metode poučavanja i učenja*. Zagreb: Educa.
 20. Težak, S. (1985). Koordinacija, korelacija, integracija u nastavi hrvatskoga ili srpskoga jezika. *Suvremena metodika nastave hrvatskoga jezika* 4, (X/1985), 156-166.
 21. Težak, D. & Težak S. (1997). *Interpretacija bajke*. Zagreb: DiVič.
 22. Težak, S. (1996). *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga.
 23. Visinko, K. (1994). Korelacijsko-integracijski metodički pristup književnoumjetničkom tekstu koji tematsko-motivski uključuje glazbenu umjetnost. *Hrvatski u školi*, 19(1), 39-48.

ADVANTAGES OF THE CORRELATION AND INTEGRATION APPROACH TO LITERARY WORK

Abstract: The existing school subjects system which is at the base of the current educational process does not reflect the need of contemporary society for interdisciplinary approach, integrating of different scientific disciplines and stepping out of the traditional perception of each subject being distinct and not allowing for correlation between subjects. With that in mind, the need arises for the integration of different areas of knowledge that the student requires in order to be able to obtain a holistic view of the world. The methodology of teaching literature maps several systems of which the dominant are the problem-creation and interpretation-analysis approach where teaching process is based on the interpretation of the literary work.

In this paper we try to explore whether another approach - the one more suitable for the needs of contemporary society - can be applied in the lower classes of elementary school when interpreting a literary work. The correlation and integration system in teaching requires organising lessons in a different way. The basis of this system is the theory of correlation between subjects where there is a connection and merging of the content. Furthermore, aims and activities of different subjects make a whole.

The experiment conducted included the comparison of two groups of third grade students who attend the same elementary school. The aim of the experiment was to prove that the correlation and integration system is more efficient, that students show more interest in literature, are more active and learn faster. In one class (3A), which represented the control group, interpretation-analysis system in teaching literature was applied, whereas in the experimental group (3B) the content was adapted for the correlation and integration system.

The quantitative analysis of the information obtained in each group (by testing pupils after the lesson) has shown that pupils from the experimental group have a slightly higher level of knowledge in terms of reproduction and application of the content. In addition, the pupils were more satisfied with the lesson and participated in class more actively than the pupils from the control group.

The research proves that literary content in Croatian language classes can be learned with equal success if the system of correlation and integration is applied. Furthermore, the positive effect in terms of reception of the literary work as well as active participation of pupils create the opportunity for greater classroom dynamics and making the Croatian language classes more versatile and as such not only it represents a challenge for the teacher but is also enjoyable for the pupils.

Keywords: the correlation and integration system, literature classes, reception of literary work, methodology of literary education.

VORTEILE DES KORRELATIV-INTEGRATIVEN SYSTEMS BEIM ANSATZ ZUM LITERARISCHEN WERK

Zusammenfassung: Diese Studie unternimmt den experimentellen Versuch, ob in den unteren Grundschulklassen bei der Interpretation eines literarischen Werkes das Unterrichtssystem angewendet werden kann, das den Bedürfnissen der modernen Gesellschaft entspricht. Das korrelativ-integrative Bildungssystem impliziert eine andere Unterrichtsorganisation und basiert auf der Theorie der fächerübergreifenden Verbindungen, deren Grundlage die Korrelation und Verschmelzung der Inhalte verschiedener Unterrichtsfächer zu einer einzigen Einheit ist, sowie die Verknüpfung von Zielen, Aufgaben und Aktivitäten dieser Unterrichtsfächer zu einer Einheit.

Das Experiment mit parallelen Gruppen wurde in zwei dritten Klassen der gleichen Grundschule durchgeführt, und das Ziel bestand darin, den Beweis zu erbringen, dass das korrelativ-integrative System effektiver ist, dass die Schüler mehr Interesse für literarische Werke und Unterrichtsinhalte zeigen, dass sie aktiver sind und sich schneller neues Wissen aneignen. Die Schüler hatten die Möglichkeit, den gleichen literarischen Inhalt gemäß des interpretativ-analytischen Systems in der Kontrollgruppe (3.a) zu hören, und in der experimentellen Gruppe (3.b) wurde der Inhalt dem korrelativ-integrativen System angepasst. Nach der abgehaltenen Unterrichtsstunde zeigte die quantitative Analyse der gesammelten Daten aus beiden Gruppen, die mit Hilfe der Wissensprüfungen durchgeführt wurde, dass das Wissen der Schüler auf der Ebene der Reproduktion und Anwendung geringfügig höher in der experimentellen Gruppe war, aber die Zufriedenheit mit dem Stundenverlauf und die aktive Rolle der Schüler war deutlich höher im Vergleich mit den Schülern in der Kontrollgruppe.

Die Untersuchung beweist, dass die literarischen Inhalte im Kroatischunterricht ebenso erfolgreich erworben werden können, wenn das korrelativ-integrative Bildungssystem angewendet wird und dass auch die positiven Effekte bei der Rezeption literarischer Werke und die aktivere Rolle der Schüler große Möglichkeiten zur Dynamik und Vielfalt im Kroatischunterricht bieten, die außer für Herausforderungen bei den Lehrern auch für eine große Zufriedenheit bei den Schülern sorgen.

Schlüsselbegriffe: korrelativ-integratives System, Literaturunterricht, Rezeption literarischer Werke, Methodik der literarischen Bildung.